

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методи соціально-антропологічних досліджень»

Ступінь освіти	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітня програма	Соціальна антропологія
Кількість кредитів	5
Тривалість викладання	8 семестр (15 чверть)
Заняття :	
Лекції	3 години на тиждень
Практичні заняття	3 години на тиждень
Мова викладання	українська

Консультації: за окремим розкладом, погодженим із здобувачами вищої освіти

Онлайн консультації: електронна пошта

Інформація про викладача

	Ченцова Надія Володимирівна (лекції, практичні заняття)
	Посада: професор кафедри історії та політичної теорії
	Вчене звання: доцент
	Вчена ступінь: кандидат історичних наук
	Персональна сторінка https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/chentsova.php E-mail: chentsova.N.V@ nmu.one

1. Анотація курсу

Курс спрямований на ознайомлення здобувачів гуманітарної освіти за освітньою програмою «Соціальна антропологія» з предметом, основними поняттями і методами соціально-антропологічних досліджень, сучасними науковими підходами і концепціями, змістом основних напрямів досліджень.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомити слухачів з сучасними дослідницькими методами, продемонструвати практичні можливості їх застосування для аналізу соціокультурних явищ і процесів.

Завдання:

- навчити орієнтуватися в основних предметних областях соціальної та культурної антропології;

- представити класичні та сучасні соціальні та культурні антропологічні теорії, їх становлення і розвиток;
- представити соціоантропологічний напрям як самостійну дисципліну та продемонструвати зв'язки із соціологією, історією та іншими науками;
- ознайомити з інструментарієм досліджень, використанням наукових методів сумісних наук;
- сформулювати навички комплексної характеристики окремих народів, спільнот.

3. Результати навчання

Володіти методиками ідентифікації та інтерпретації культурних елементів, як визначальних складових соціальних процесів.

Вміти визначати особливості полікультурних, поліетнічних суспільств та реалізовувати професійну діяльність відповідно до цього.

Застосовувати соціально-антропологічні методи пізнання задля розуміння потреб та інтересів суспільних груп.

Мати здатність до наукового аналізу соціокультурних явищ, практик і процесів із використанням різних методологічних підходів.

4. Структура курсу

Лекції

Соціальна та культурна антропологія як науковий напрям.

Основні напрями соціоантропологічних досліджень.

Місце соціальної антропології серед інших гуманітарних наук.

Огляд історичного розвитку антропологічного знання.

Суспільство як предметна область життєдіяльності людини.

Культура як ключова сфера соціокультурних досліджень.

Теорія та методологія дослідження історії повсякдення.

Розвиток етнографічного напрямку в соціальних науках.

Етичні проблеми прикладного знання.

Види та особливості техніки інтерв'ю.

Зв'язок методів польових досліджень з іншими, проблеми етики.

Суспільний прогрес і майбутнє людства.

Практичні заняття

Особливості соціальної та культурної антропології.

Основні школи соціокультурної антропології, особливості становлення.

Еволюціоналізм. Функціоналізм. Марксистська і критична антропологія.

Структуралізм. Семіотика.

Інтерактивна антропологія.

Етнографія як метод дослідження.

Етика соціальної антропології.

5. Технічне обладнання та /або програмне забезпечення

Активованій акант університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на office365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів за теоретичною та практичною частиною складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за практичну частину (оцінюється максимально у 60 балів) та за теоретичну частину (оцінюється максимально у 40 балів). Практична частина включає оцінювання відповідей на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань. Теоретична частина включає оцінювання підсумкової контрольної роботи. Загалом за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6.3. Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Диференційований залік відбувається у формі письмової роботи за програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів за залік: 100.

6.4. Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю:

100% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь правильна, обґрунтована, осмислена, засвідчує вільне володіння матеріалом;

80% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь правильна, проте містить окремі несуттєві неточності;

60% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь містить суттєві неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена;

40% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь неповна, містить грубі помилки;

20% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь фрагментарна, містить окремі правильні елементи;

0% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь відсутня.

7. Політика курсу

7.1. Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка». (<https://inlnk.ru/xvgyx>.)

7.2. Комунікаційна політика

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Ofis365.

Письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, що підтверджені документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно – в онлайн формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти незгоден з оцінюванням його знань, він має право оскаржити виставлену оцінку у встановленому в університеті порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти можуть додатково отримати до 10 балів за виконання додаткової самостійної роботи за курсом, наприклад виконання індивідуальних завдань за додатковою темою – завдання пропонуються викладачем, підготовка доповіді і участь у студентських наукових конференціях за темою курсу.

7.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на поштові скриньки корпоративної пошти. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість використаних методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Методи соціально-антропологічних досліджень».

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Борисова О.В. Соціальна антропологія: Підручник для ВНЗ. – К., 2017.
2. Борисова О.В. Соціально-історична антропологія: Навч. посібник. – Луганськ, 2007.
3. Борисова О.В. Соціально-історична антропологія: дистанційний курс. – Луганськ, 2008. – <http://do.lnu.edu.ua> «Стаціонар».
4. Козачинська В.В. Навчальна програма дисципліни “Соціальна антропологія” (для спеціалістів, магістрів). — К., 2006.
5. Мельник В.М. Нарис з теорії соціокультурної антропології. – Вінниця, 2015.
6. Сегеда С. Антропологія: Навч. посібник. – К., 2001.

Додаткова література

7. Мак-Ніл В. Піднесення Заходу. Історія людської спільноти / пер. з англ. - 2-ге вид., випр. – К., 2011.
8. Морис Я. Чому Захід панує – натепер. Оповіді з історії та що з них впливає щодо майбутнього – К., 2014.
9. Тойнбі А. Дослідження історії: У 2 т. / пер. з англ. – К., 1995.